

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri
Theologi, Jnstitvtiones Morales**

In Qvibvs Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

14 De raptu, & raptoribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

Probabilem. Sic Sylvestris videtur sentire ex Paludano *vbi supra*. pater: quia tunc ipsa non petet, aut procurat velum, sed solum permittit sibi dari, nimurum; quia parentes ignari corruptionis procurant, & vident, aut aliquo modo cogunt, vt fiat monialis, & ea aliter commode se excusare non potest, nisi delictum suum prodat.

Secundò queritur, An si Prelatus, cuius est velum virginis concedere, secreto licet corruptionem puerit, alioquin occultam licet possit velum ei concedere publice, cum publice velum petuit? Respondeo, ex Sylvestro, & Paludano *vbi supra*, quod tunc non potest licet eam a velo repellere, quia sequeretur magnum scandalum, & infamia puerit.

Tertio queritur, An puer ante vel post confirmationem occidit eum apicā carne, teneat abstinere ab officiis, quae secundum morem, & iuritiam Religionis & dedicata sunt virginibus consecratis? Dico Primo, quoties secreto potest dispensationem petere ab Episcopo vel Prelato, ut illa officia recte exercet, debet procurare, & petere; in hoc enim potest Episcopus dispensare. Sylvestris *vbi supra*. Secundo, dum non potest Prelato dispensationem habere, & probabile incurit periculum scandali, aut infamiae, tunc non peccat officia illa faciendo; omnia iuriticia non obligant cum tunc devenirint. Tertio, quando commode, tunc leandolo, & iuram non potest abstinere ab illis officiis, debet ablinere.

Quarto queritur, Quis i*l* remedij erit, cum passim velum confirmationis suscipiant puerit, & moniales ante corruptionem occidit? Respondeo, eas peccare, si sponte sua petunt, aut procurant, vt dixi; excusantur tamen si bona fide putant se non peccare in petendo, p*o*curando, & accipiendo; quia putant non esse peccatum, si id petant, procurant, & accipiant corrupte occidit. Secundò, si sponte sua non petunt, aut non procurant, aut non accipiunt, sed tantum pertinunt sibi dari velum virginum, ne scandalam, aut infamiam incurant, tunc non peccant, vt dixi *supra*.

Quinto queritur, Quid remedij erit adhibendum, siis que sunt corrupte occidit, & passim exercent officia definita virginibus? Respondeo, in primis, si innumerabiliter ignorantia peccare in exercendo ea officia, & admonitione nostra nihil proderit, aut quia ipse, admonebit nihil curabunt, aut quia commode eis remedium adhiberi non potuit sine scandalo, aut sine infamia, relinquenda sunt in bona fide, quam habent. Secundò, si c*ap*abiliter ignorant, tunc admoniendo sunt, vt vel dispensationem petant, vel ne se offertant ad illa officia exercenda, nimirum, aut iuxta Monasterii regulas, & iuritiam coactas, vel nisi quando scandalam, aut infamiam orirent ex hoc, quod ipsa ea officia non faciant.

De Panis, que ex Stupro incurruuntur.

CAPUT XIII.

PRIMO notandum ex cap*i*. & cap*r*. de Adulterio. Iure Canonico communis, qui virginem seducit, & stuprat, eam tenet accipere in uxorem, insuper tenet eam daturam dotare iusta qualitatem illius, ut dissoluto Matrimonio per mortem viri, habeat illa, unde possit iterum nubere, aut sicutur. Sed de hac poena, quoniam pertinet ad materiam restitutio*n*is, agemus in *septimo precepto in Tract. de restitutione prouenienti ex delictis*.

Secundò notandum: Iure communis Civili stuprator si etas persona honesta, puniebatur olim confiacione dimidiae paris bonorum, & relegatione; si vilis persona, verberabatur, & relegabatur, *Institut. de Publicis Iudic. 6.2.*

Tertio notandum, Clericus virginem deflorans, Iure Canonico deponitur, ut notat Panormitanus. In cap*at* si Cle-

Instit. Moral. Part 3.

rici de Iudic. & allegat cap*Si quis Clericus dis. 8. & cap*Lator. 11. quia* 7. est igitur Stuprum communis à Clerico, delictum depositione dignum, ut docet Bernar. Diaz in Pratica Criminali Canonica. cap*77. & Paulus Grillan. de Paenit omniſtiam coitus. c. 7. Infuper Clericus virginem deflorans, condemnatur ad dotandam eam.**

Dubium, An Clericus, qui stupravit Virginem absque vi, & seductione, sed sua sponte consentiente, mereatur depositionis paenam? Respondeo, nihilominus merei, quoniam haec pena non solum imponitur propter vim illicitam feminae, sed propter probationem ipsius delicti, quantumvis voluntaria.

De Raptu, & Raptoribus.

CAPUT XIV.

PRIMO notandum, Raptum esse, quando feminam aliquam, vel ipsa reuente, vel parentibus illius, vel illis sub quorum cura est, inuitis, abducitur ab aliquo loco ad contrahendum cum illa Matrimonium, vel ad libidinosè vtendum illa. Sic colligatur ex L. 1. C. de Raptu Virginum, & ex L. Raptore, de Episcopis, & Clericis, & ex Iure Canonico, 6. quia L. Lex illa, & ex S. Thoma 2. 2. q. 154. & communiter omnes.

Secundò notandum, Raptum esse, si violentia inferatur patri, etiam non feminæ. Item si feminæ, etiam non patri. Item si feminæ inferatur feminæ, sive viduæ, sive maritæ, sive moniali, ut docet Sanct. Thomas *Loco citato*.

Primo queritur, An sit Raptor, si quis sponsus per verba praefatis temporis, vel futuri rapit sponsam suam ex consensu ipsius sponsæ, inuitis tamen parentibus sponsæ? Respondeo, Iure Civili cum esse raptorem; Iure autem Canonico non esse, ut colligatur ex *capitulo cum causa, de Raptoribus*; & docet ibi Panormitanus communiter receptus. Si tamen abducatur consentiens non ad consummandum matrimonium cuim ea, sed ad fornicariæ vtendum ea, tunc est raptor, etiam in Iure Canonico, ut ait idem Panormitanus communiter receptus.

Secundò queritur: An hodie post Concilium Tridentinum, Raptor sit secundum Ius Canonicum, qui abducit sponsam, cum qua sponsalia per verba futuri tempore contractis, a domo parentum, etiam abducat eam consentientem, & ad consummandum cum ea matrimonium? Ratio dubitandi est, quia ex Concilio Tridentino *Session. 24. cap. 16.* Matrimonio clandestinu*m* hodie fuit irrita. Item ex eodem Concilio *eadem Session. 24. cap. 6.* quia Concilium solum refendit matrimonium inter raptorem, & raptam, et raptam est irritum, dum raptus est in potestate raptoris? Respondeo primo, si raptor consensu puerit abducit sponsam ad celebrandum matrimonium cum ea iuxta circumstantias constitutas à Concilio Tridentino, nimirum praesente Parochio, aut alio Sacerdoti de consensu illius, vel Ordinarij, & praesentibus duobus testibus; tunc non incurrit poena raptoris; quia tunc non celebatur matrimonium clandestinu*m*; quod sit prohibitum ab Ecclesia, sed celebatur illud secundum ritum, & morem statutum ab Ecclesia. Secundò, hoc matrimonium sic celebratum, non est irritum in Concilio Tridentino, *Session. 24. cap. 6.* quia Concilium solum refendit matrimonium inter raptorem, & raptam, quando raptus est in potestate raptoris contra voluntatem ipsius raptæ. Item quando raptus est puerit ad celebrandum cum ea matrimonium clandestinu*m*. Item, quando raptus est ad fornicariæ vtendum ea.

Tertio queritur, An sit raptor, qui abducit à domo parentum sponsam suam, cum qua contractis sponsalia per verba futuri temporis, si abducatur eam contra voluntatem ipsius sponsæ, etiam ad consummandum matrimonium cuim ea? Respondeo, eum esse raptorem; quia violentiam inficit puerit, & parentibus eius.

Quarto queritur, An sit raptor, qui abducit à domo parentum Puellam, cum qua contraxit matrimonium ratum, non consummatum, si abducatur contra voluntatem ipsius Puellae, volentis vi spatio duorum mensium libi à Iure conceollo, ante consummationem matrimonij? Dico esse raptorem; quia cum sponsa iure suo eratur, manus illi violentiam infert ad optimendum eam.

De paenit. Raptorum.

CAPUT XV.

PRIMO notandum. Iure civili communi raptorem mulieris honesta, hoc est, quae non impudicavit, fuit mulier, fuit virgo, fuit vidua, fuit coniugata, fuit solita sit, puniri pena mortis. Eadem item pena punitur, qui comitantur Raptorem, & qui adiuvant eum in ipso delicto raptus. Item permittitur impunè parentibus mulierum raptarum, & consanguineis earum, & Tinoribus, ac Curatoribus, occidere raptores, & comites, & adiutores eorum deprehensos in ipso delicto, modo sufficienter conscientes delictum ipsum. Item si mulier rapta sit ingenua, tam raptor, quam comites eius amittunt omnia bona sua, & applicant mulieri raptam, aut monasterio; si rapta sit Monialis, dummodo raptam non consentiat in matrimonio cum raptore: quod si consentiat, applicant Parentibus raptam, quod si illis Parentes conscient, Fisco. Haec omnia habentur in *L. Raptori. C. de Raptu Virginum & Ardent. de Raptu Mulierum. Collat. 9. & L. Raptori. C. de Episcopis & Clericis. & s. Item Lex Iulia. Institut. de Public. Iudicis.* Quando vero raptus est mulieris, que non sunt honeste, & pudice, tunc iure non est pena constituta, sed raptor arbitriata posse puniatur.

Secundo notandum, Secundum Ius Canonicum Raptor punitur pena feminis: efficit enim seruus mulieris rapta, cum facultate tamquam lepsum redimendi, soluendo pro libertate pretium competens, quando raptus est mulier contra voluntatem eius: quando vero contentus ipsius mulieris abducitur a domo paterna, fit seruus parentis illius mulieris, cum facultate eum redimendi le pretio competenti dato. *cap. de Raptu Virginum. 30. question. 1.* Item tam raptor, quem ipsius factores includunt in penam excommunicationis non habet, sed ferendus, ut Autatores communiter docent. *cap. 1. & sequentibus easdem causa. Question. 11. & affirmat Sylvester verbo Luxuria. quest. 6. & Caetanus 2.2 quest. 134. artic. 1. ad tertium dub.*

Tertio notandum, In Concilio Tridentino, *Session. 24. cap. 6.* sanctum est, ut matrimonium sit irritum inter raptorem, & raptam, interim dum rapta est a potestate raptoris, quoque separatur a potestate illius, & in loco tuto, & libero constituta liberly contentatur. Item Concilium ibidem statuit, ut tam raptor, quam factores eius sint ipso facto excommunicati, & perpetuo infunes, & omnium dignitatum incapaces, quod si Clerici fuerint, de proprio gradu decidant. Item statuit, ut si raptor cum rapta matrimonium contrahat, fuit non, teneatur eam ducere decenter arbitrio Iudicis.

Dubium est, An similiiter sponsalia facta inter raptorem, & raptam, interim dum rapta est a potestate raptoris, sint irrita? Responsum est a Cardinalibus deputatis ad respondentum dubium circa Conc. Tridentin. elle irrita, & individualia.

De Oppressoribus fœminarum.

CAPUT XVI.

PRIMO notandum, Differentiam esse inter raptorem mulierum, & Oppressorem pudicitia eorum. Nam potest esse raptor, qui sit oppressor, & econtra, potest esse oppressor, qui sit raptor. Verbi gratia. Si quis abducatur pueram à domo parentum, ex contentu ipsius puerile ad copulam forniciat, tunc est raptus sine vi illata pudicitia eius. Item potest esse oppressor, qui sit raptor, ut si quis abducatur formina in obliquo loco deprehensa fine hoc, quod abducatur eum à domo paterna, vel aliquo loco, vel in loco sit. Oppressor igitur est mulieris, qui vim inficit pudicitia eius, abutendo ea ad turpitudinem: Raptor vero est, qui mulierem abducit à domo parentum, vel loco, ubi est, vel in copulam forniciat eam ea habeat, vel in matrimonium eam contrahat.

Secundum notandum, Qui opprimit feminam absque raptu commissio, iure communi cuius non punitur pena mortis, sed pena deportacionis, & amissionis omnium bonorum, si feminam honeste vivens. *& Lex Iulia. Institut. de Public. Iudicis.* Si vero non honeste vivat, punitur arbitraria pena Iudicis.

De peccatis Luxurie & contranaturam in generali.

CAPUT XVII.

PRIMO notandum, quinque in generali diei peccata Luxurie contra naturam. Primo, quando non feruantur in copula carnal persona debita emulsa generis, fuit specie, led est contus cum bello, & dicuntur Bellitalias. Secundum, quando non feruantur sexus, & dicuntur Sodomy. Tertio, quando non feruantur debita pars, fuit instrumentum ordinatum à natura ad copulam, ut sit corius cum formina extra vas debitum. Quarto, quando non feruantur modus debitus à natura praeterius, ut dicimus infra. Quinto, quando lemen emititur, & poluitur quis Sanct. Thomas 2.2. quest. 134. artic. 1. communiter receptus.

Secundum notandum, Haec peccata dici contra naturam, quia hæc omne peccatum sit contra rationem rectam humanam, & proinde contra naturam: hæc tamen peccata non solum sunt contra reclam rationem, sed etiam contra ordinum naturalem in bellis confiteturum. Caetanus 2.2. quest. 134 artic. 1.

Primo queritur, An quinque ista peccata contra naturam, sunt specie inter se distinctæ? Respondeo, ut hæc in ter se distincta, ut recte probat Caetanus *leco proxim. altero, in responsive ad dubium primum;* nam hæc quinque peccata speciem, & distinctam malitiam habent contra rectam rationem, ut probat *ibid.* Caet.

Secundo queritur, An hæc quinque peccata specialiter sint in confessione exprimenda? Huius dubii solutio probabit ex questione predicta ex his, quæ dicimus de singulis eorum.

Tertio queritur, An peccata contra naturam varientur specie ex parte feminæ, fuit coniunctus? v. g. cotus cum cognata, sed contus eis contra naturam extra vas naturale, an sit circumsita una illa, nimis, quod sit cognata, peccatum contra naturam, varians ita, ut sit necessario ut in confessione exprimuntur, non solum quod fuerit contus contra naturam extra vas naturale cum cognata, sed etiam quod fuerit cum cognata. Item cotus matellus cum matello sodomitam perpetrans, & est matellus cognatus. An hæc expendum in confessione, non solum, quod fuerit perpetratum

Sodo.